

RTU studiju kurss "Mākslinieciskā kompozīcija un formas"

01T00 Arhitektūras un dizaina institūts

Vispārējā informācija

Kods	AD0183
Nosaukums	Mākslinieciskā kompozīcija un formas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Sandra Treija - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Andra Ulme - Doktors, Profesors Sandra Levāne - Docētājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti, 3.0 EKPS kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ir teorētisko lekciju kurss, kura saturs ir faktoloģiski orientējošs. Nodarbībās tiek apskatīti kompozīcijas pamatprincipi, saturs un būtība, kā arī formas izteiksmes principi, telpas uztvere un kompozīcijas atainojums materiālā, veidojot dizaina objektus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: sniegt zināšanas par dizaina kompozīcijas pamatjēdzieniem, principiem un formveides paņēmieniem. Uzdevumi: •nodrošināt prasmi veidot mākslinieciski pārliecinošas un izteismīgas kompozīcijas; •veicināt apzināti lietot formveides pamatprincipus un paņēmienus; •nodrošināt spēju turpmāk lietot šīs zināšanas un prasmes rūpniecisko kolekciju projektēšanas nodarbībās; •nodrošināt spējas un prasmes praktiski izstrādāt dizaina apjoma un telpas kompozīcijas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgajā darbā studenti individuāli izstrādā 4 dizaina apjoma un/ vai telpas kompozīcijas: 1. Kolāža - grafiska, krāsaina un telpiska. 2. Apjoma kompozīcija, kurā jāizmanto ritms, kontrasts vai analogija. Dota nosacīta vides situācija. Makets uz 30x30 cm lielas pamatnes, cilvēks kā mēroga elements. 3. Krāsu kompozīcija. Makets uz 30x30 cm lielas pamatnes, cilvēks kā mēroga elements. 4. "Dialogs ar materiālu" - telpiska forma brīvi izvēlēta materiālā, mērogs un izmērs nav reglamentēti. Eksāmena kompozīcijas tēma reglamentēta satura ziņā, kuru piesaka īsa tēlaina frāze, un formālajā ziņā - jālieto viena no formas organizācijas shēmām. Makets uz pamatnes.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Hellers S., Andersone, G. Grafiskā dizaina rokasgrāmata. – Rīga: J. Roze, 2016. 2.Šusts V. Telpas uztvere un kompozīcija. – Rīga: Zvaigzne, 2005. 3.Kundziņš M. Dabas formu estētika. – Rīga: Madris, 2004. 4.Ozola E. Krāsu terapija. – Rīga: Jumava, 2004. 5. Lectures by architect Sandra Levane. Papildu/Additional: •Wallschlagel Ch., Busic-Snygek C. Basic visual concepts and principles – Wm. C. Brown Publishers, 1992 •Sully A. Interior Design: Conceptual Basis. - New York City, Springer Publishing, 2015 •Ching F. D. K., Binggeli C. INTERIOR DESIGN Illustrated 4th Edition. – Hoboken, John Wiley & Sons, Inc., 2018 •Laube E. Krāsu un formu loģika. – Rīga: Ekonomists, 1921. •Krier R. Architectural composition. – N York: Rizzoli, 1988 •This-Evenson T. Archetypes in architecture. – Oxford Univ. press, Norwegian Univ. press, 1991 •Ardalan N., Bakhtiar L. The sense of unity. – Chicago & London: The University press, 1979. Lawlor R. Sacred geometry. – London: Thames and Hudson, 1982 •The principles of architecture, style and design. – Oxford: Phaidon Press Ltd., 1983 Žurnāli „Latvijas arhitektūra”, “Dizaina studija”, Deseen, Archdaily, Fold – interneta tiešsaistes vietnes.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda, vēlama mākslas skolu izglītība.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads. Kompozīcijas priekšmets, saturs un būtība.	4	0	0	0
Uztveres pamatprincipi un formas struktūra.	2	2	0	0
Kompozīcijas pamatprincipi.	2	2	0	0
Formas uzbūves vizuālie elementi.	4	10	0	0
Ģeometriskās pirmformas.	2	2	0	0
Apjoms, formu sajūgumi .	2	2	0	0
Formas izteiksmes principi.	4	10	0	0
Formas daļu un veselā samērība, formas proporcijas.	4	0	0	0
Telpas uztvere un kompozīcija.	4	0	0	0

Materiāls dizainā.	2	8	0	0
Simetrija, disimetrija un asimetrija.	4	0	0	0
Krāsa.	4	2	0	0
Eksāmens.	2	2	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj atpazīt un attēlot dizaina kompozīcijas pamataspektus, kā arī galvenos formveides principus un paņēmienus.	Vērtēšanas metodes: patstāvīgie darbi. Vērtēšanas kritēriji: patstāvīgo darbu aizstāvēšanas laikā, studentam jāspēj definēt dizaina kompozīcijas pamataspektus, galvenie formveides principi un paņēmieni, pamatot lietojumu savā patstāvīgajā darbā.
Spēj praktiski izmantot kompozīcijas likumsakarības, atpazīt to savstarpējo mijiedarbību un izpausmi dažādos- rūpniecisko, universālo un grafiskā dizaina virzienos.	Vērtēšanas metodes: patstāvīgie darbi/eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Darbu atbilstība uzdevuma prasībām, idejas skaidrība un tēla mākslinieciskā vērtība, tehniskā izpildījuma kvalitāte, darba noslēguma noformējums.
Spēj izmantot formveides pamatprincipus mākslinieciski un tehniski augstvērtīgu rūpnieciskā dizaina apjoma un telpisku kompozīciju veidošanā.	Vērtēšanas metode: studiju projekts/eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: kompozīcijas principi, paņēmieni, sakarības, kas raksturo doto tēmu jeb „kompozīcijas skola”, darba mākslinieciskā kvalitāte – izteiksmība, mākslinieciskās idejas uztveramība.
Spēj izskaidrot un pamatot savu risinājumu, tā ideju, izvēlētos kompozīcijas principus un paņēmienus.	Vērtēšanas metode: patstāvīgie darbi /mājas darbi/ eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: studentam jāspēj mutiski un rakstveidā izskaidrot uzdevuma prasības un analizēt savu risinājumu.
Spēj integrēt formveides un mākslinieciskās jaunrades pamatprincipus rūpniecisko kolekciju projektēšanas uzdevumos.	Vērtēšanas metode: studiju projekts/eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: darba atbilstība uzdotajai tēmai - kompozīcijas principi, integrēt māksliniecisko jaunrades pamatprincipus studiju projekta uzdevumā, darba mākslinieciskā kvalitāte – izteiksmība, mākslinieciskās idejas uztveramība.
Spēj apspriest, izvērtēt un kritizēt dizaina objektu kompozicionālo risinājumu.	Vērtēšanas metode: eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Eksāmenā vērtējot savu un studiju biedru darbus, students spēj izvērtēt, prot formulēt problēmas būtību, analizēt un kritizēt neveiksmes. Spēj formulēt kopsavilkumu par kompozicionālo risinājumu objektā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Regulāra darbu iesniegšana. Patstāvīgie darbi/mājas darbi	20
Studiju projekta risinājumu oriģinalitāte, novitāte	30
Studiju projekta grafiska kvalitāte, atbilstība uzdevuma prasībām	30
Semestra projekta prezentācija - eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	20.0	0.0	20.0		*	